

Dosarul nr. 2ra-489/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător – S. Dimitriu

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători – M. Anton, O. Cojocaru, A. Panov

DECIZIE

19 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova,
Ala Cobăneanu,
Galina Stratulat,
Iurie Bejenaru,
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Negoită Elena,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Negoită Elena către Gorpin Andrei, intervenient accesoriu Agenția pentru Protecția Consumatorilor cu privire la apărarea drepturilor consumatorului prin încasarea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 08 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul incident declarat de Negoită Elena, admis apelul declarat de Gorpin Andrei, casată hotărârea din 02 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, fiind pronunțată o nouă hotărâre de respingere integrală a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La 14 decembrie 2017, Negoită Elena a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Gorpin Andrei, intervenient accesoriu Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, cu privire la apărarea drepturilor consumatorului prin încasarea prejudiciului material și moral în urma prestării necorespunzătoare a serviciilor, încasarea dobânzii legale de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, în perioada noiembrie 2016 - ianuarie 2017, a transmis suma de 25 500 lei cetățeanului Gorpin Andrei în scopul confecționării mobilierului pentru apartamentul reclamantei, situate în mun. Chișinău, str. XXXXX, 28, bloc 5, odaia nr.5.

Potrivit reclamantei, Gorpin Andrei nu a executat comanda pe deplin, confecționând numai careva obiecte de mobilă din toate cele comandate, evaluate la suma de 5800 lei, fiind restant cu mobilier neconfecționat și neinstalat pe deplin în sumă de 19 700 lei.

La momentul primirii banilor, Gorpin Andrei nu i-a eliberat reclamantei bon de plată sau orice alte acte care să confirme primirea banilor, precum și documente

privind autorizarea activității de confecționare a mobilierului, iar Gorpin Andrei a încredințat-o că, până la finele lunii ianuarie 2017, o să-i confecționeze și instaleze mobilierul comandat.

Astfel, deoarece Gorpin Andrei nu s-a conformat înțelegerii dintre părți (contract verbal), nu a executat comanda și a refuzat să restituie banii primiți de la reclamantă, Negoită Elena s-a plâns organelor de poliție. În cadrul investigației efectuate de către poliție, Gorpin Andrei a recunoscut primirea sumei menționate de la Negoită Elena și faptul că nu a efectuat comanda de confecționare și instalare a mobilei în apartamentul reclamantei, dar nu a manifestat dorința de a-i restitui banii.

La 31 octombrie 2017, prin scrisoarea recomandată nr. DS2008005112AR/1, reclamanta a expediat pârâtului Gorpin Andrei cererea prealabilă privind restituirea sumei de 19 700 lei, prin care a solicitat de la acesta în termen de 10 zile de la primirea cererii menționate, să restituie suma de 19700 lei. La 17 noiembrie 2017, cererea prealabilă a fost restituită de către oficiul poștal expeditorului din motiv că a expirat termenul de păstrare.

Reclamanta a menționat că, în timp ce scrisoarea adresată pârâtului se afla la Oficiul poștal MD-2064, a discutat cu șefa oficiului poștal menționat și aceasta i-a comunicat că, l-a telefonat pe destinatar și l-a înștiințat să se prezinte pentru a-și ridica scrisoarea, însă acesta în termenul stabilit pentru înmânarea scrisorii nu s-a prezentat la oficiul poștal.

Reieșind din cele expuse, reclamanta consideră că Gorpin Andrei, urmează să-i compenseze prejudiciul moral cauzat prin prestarea necorespunzătoare a serviciilor de confecționare și instalare a mobilierului, dar și prejudiciul material compus din suma de 19700 lei, încasați de la reclamantă pentru confecționarea mobilierului și cheltuielile de judecată.

În drept, reclamanta și-a întemeiat acțiunea în baza prevederilor art. 20 al Constituției RM, art. 5, 39, 85 (a), 166, 167 ale Codului de procedură civilă, art. 6, 10, 20 ale Legii privind protecția consumatorilor, art. 1398, 1422, 1423 ale Codului civil; și a solicitat să fie încasată de la Gorpin Andrei în beneficiul Elenei Negoită, suma de 19700 (nouăsprezece mii șapte sute) lei 00 bani, primită de la reclamantă pentru confecționarea mobilierului și neexecutarea obligației menționate; să fie încasat de la Gorpin Andrei în beneficiul Elenei Negoită prejudiciul moral în mărime de 30 000 lei pentru suferințele morale cauzate prin neexecutarea în termenul stabilit a mobilierului comandat și nerestituirea sumei de 19700 (nouăsprezece mii șapte sute) lei 00 bani, încasați de la reclamantă; să fie încasate de la Gorpin Andrei toate cheltuielile de judecată.

La 03 decembrie 2018, reclamanta a depus o cerere de concretizare a pretențiilor (f.d. 41-42), indicând că, în afară de prejudiciu moral și material, din contul pârâtului urmează a fi încasate și dobânzi din suma de 19 700 lei, calculate în conformitate cu art. 585 și 619 ale Codul civil, pentru perioada 01.02.2017 - 03.03.2018. Astfel, în urma concretizării pretențiilor, Negoită Elena a solicitat să fie încasată de la Gorpin Andrei în beneficiul Elenei Negoită suma de 19700 lei pentru confecționarea mobilierului și neexecutarea obligației menționate; să fie încasată de la Gorpin Andrei în beneficiul Elenei Negoită suma de 3604,29 lei, în calitate de dobânzi de întârziere, calculată la suma de 19700 pentru perioada de 01.02.2017 - 03.03.2018; să fie încasat de la Gorpin Andrei în beneficiul Elenei Negoită prejudiciul moral în mărime de 30 000 lei pentru suferințele morale cauzate prin neprestarea în termenul stabilit a serviciilor de confecționare și instalare a mobilierului în termenul stabilit

între părți (până la 31.01.2017) și nerestituirea sumei de 19700 lei, la solicitarea reclamantei; să fie încasate de la Gorpin Andrei taxa de stat și cheltuielile de judecată.

Reclamanta a depus cereri de concretizare a pretențiilor (la 20.04.2018 /f.d.51-52/, la 30.05.2018 /f.d.59-61/, la 15.08.2018 /f.d.63-65/, în cadrul ședinței de judecată din 27.05.2019 /f.d.164-165/, în cadrul ședinței de judecată din 11.09.2019 /f.d.174-175/), în baza temeiurilor de fapt și drept invocate, completând cerințele în partea ce ține de concretizarea dobânzii.

Prin revendicările finale reclamanta a solicitat: să fie încasată de la Gorpin Andrei în beneficiul Elenei Negoită suma de 19 700 (nouăsprezece mii șapte sute) lei 00 bani, primiți de la reclamantă pentru confecționarea mobilierului și neexecutarea obligației menționate; să fie încasată de la Gorpin Andrei în beneficiul Elenei Negoită suma de 8266,99 lei, în calitate de dobânzi de întârziere, calculată la suma de 19 700 (nouăsprezece mii șapte sute) lei 00 bani, pentru perioada de 01.02.2017 - 11.09.2019; să fie încasat de la Gorpin Andrei în beneficiul Elenei Negoită prejudiciul moral în mărime de 30 000 lei pentru suferințele morale cauzate prin neprestarea în termenul stabilit a serviciilor de confecționare și instalare a mobilierului în termenul stabilit între părți (până la 31.01.2017) și nerestituirea sumei de 19 700 (nouăsprezece mii șapte sute) lei 00 bani, la solicitarea acesteia; să fie încasată de la Gorpin Andrei în beneficiul Elenei Negoită suma de 453,00 lei, cu titlu de cheltuieli suportate de reclamantă pentru căutarea pârâtului Gorpin Andrei și înmânarea acestuia a citației de către executorul judecătoresc Nelea Sărătură; să fie încasată de la Gorpin Andrei taxa de stat.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 02 decembrie 2019, acțiunea a fost admisă parțial și s-a încasat din contul lui Gorpin Andrei în beneficiul Elenei Negoită suma de 19 700 lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 3 000 lei cu titlu de prejudiciu moral în urma prestării necorespunzătoare a serviciilor consumatorului, precum și cheltuielile de citare în sumă de 450 lei, iar în total s-a încasat suma de 23 150 (douăzeci și trei mii o sută cincizeci) lei. În rest, cererea de chemare în judecată s-a respins ca neîntemeiată. S-a respins cerința de compensare a cheltuielilor de asistență juridică, formulată de reprezentantul pârâtului Goprin Andrei, avocatul Bordian Aliona, ca neîntemeiată. S-a încasat din contul pârâtului Goprin Andrei, în beneficiul statului, taxa de stat compensată în mărime de 691 (șase sute nouăzeci și unu) lei.

La 17 decembrie 2019, avocatul Aliona Bordian, în interesele lui Goprin Andrei a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând casarea integrală a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii reclamantei ca fiind neîntemeiată și cu obligarea intimă să achite în beneficiul apelantului cheltuielile de judecată (taxa de stat, ce constituie suma de 526 lei și asistență juridică în mărime de 6 000 lei).

La 10 iunie 2020, prin intermediul poștei electronice, Negoită Elena a depus apel incident împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 02 decembrie 2019, solicitând casarea parțială a acesteia în partea ce ține respingerea capătului de cerere privind încasarea de la Gorpin Andrei în beneficiul său a dobânzii de întârziere la suma de 19 700 lei, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admis acest capăt de cerere și să se încaseze de la Gorpin Andrei în beneficiul Elenei Negoită dobânda de întârziere în mărime de 10 506,85 lei, calculată la suma de

19700 lei pentru perioada de 01.02.2017-11.06.2020, în rest hotărârea primei instanțe să fie menținută.

Prin decizia din 08 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul incident declarat de Negoită Elena, admis apelul declarat de Gorpin Andrei, casată hotărârea din 02 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, fiind pronunțată o nouă hotărâre de respingere integrală a acțiunii.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a concluzionat că reclamanta, în calitate de consumator, este îndreptățită de a pretinde restituirea contravorii serviciului în cazul în care pretenția respectivă nu reiese din calitatea acestuia, doar în cazul încălcării de către prestator a termenului de prestare a acestuia, stabilit de părți, iar în speță lipsește proba stabilirii de către părți prin acord comun a unui astfel de termen, iar reclamanta-apelantă nu a pus pârâțul în întârziere în ordinea stabilită de 575 și 609 din Codul civil. Subsecvent, instanța de apel a conchis că în condițiile în care reclamanta nu a pus pârâțul în întârziere aferent obligației acestuia de confecționare a pieselor de mobilier și nu i-a stabilit acestuia un termen pentru executarea acestei obligații, nu se întrunesc temeiurile legale pentru a dispune adjudecarea din contul acestuia a sumei pretinse de reclamantă prin prisma cerinței faptei ilicite. Din aceleași motive, Colegiul a constatat lipsa în speță a vinovăției pârâțului în raport cu pretențiile înaintate de reclamantă. De asemenea, cu referire la consecințele prejudiciabile, Colegiul a specificat că reclamanta nu a prezentat instanței probe ce ar dovedi că valoarea produselor nerealizate de către pârât însumează anume 19700 lei, respectiv că valoarea celor produse de acesta, la contravaloarea cărora nu pretinde reclamanta, constituie doar 5800 lei. Respectiv, instanța de apel a constatat lipsa în speță a temeiurilor legale pentru adjudecarea din contul pârâțului a sumei de 19700 lei cu titlu de prejudiciu moral în situația neîntrunirii condițiilor stabilite de lege ce ar institui obligația pârâțului de a restitui reclamantei suma indicată.

La 18 ianuarie 2021 – prin poșta electronică, și la 20 ianuarie 2021 – prin intermediul Secției de Documentare Procesuală a Cauzelor Civile a Curții Supreme de Justiție, Negoită Elena a contestat cu recurs decizia din 08 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia, precum și casarea parțială a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 02 decembrie 2019 în partea prin care pretențiile înaintate de ea s-au respins, cu pronunțarea în această parte a unei decizii de admitere integrală a acțiunii și menținerea în rest a hotărârii.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar, s-au indicat argumente similare celor din cererea de chemare în judecată și apelul incident, atrăgându-se atenția asupra faptului că decizia contestată nu este motivată suficient, iar concluziile instanței nu au o argumentare clară și precisă.

Prin scrisoarea din 22 februarie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat copia recursului intimatului Gorpin Andrei și avocatului acestuia, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună din data recepționării copiei cererii de recurs (f.d. 206, vol. II). Copia cererii de recurs a fost recepționată de intimatul Gorpin Andrei la 27 februarie 2021 (f.d. 208, vol. II) și la 01 martie

2021 de către avocatul Bordian Aliona (f.d. 209, vol. II), însă aceștia nu s-au folosit de dreptul lor de a se expune asupra cererii de recurs printr-o referință.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 08 octombrie 2020 și expediată participanților la proces la 18 noiembrie 2020 (f.d. 186, vol. II), însă la materialele cauzei nu există înscrisuri care să probeze momentul recepționării acesteia de către participanții la proces. Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 08 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost depus la 18 ianuarie 2021, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

Prin încheierea din 21 aprilie 2021 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Negoită Elena împotriva deciziei din 08 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de Negoită Elena, va casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) al Codului de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

În conformitate cu art. 445 alin. (3) din Codul de procedură civilă, în urma examinării recursului, instanța de recurs emite o decizie care rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se consideră a fi emisă din momentul plasării acesteia pe pagina web a Curții Supreme de Justiție.

Instanța de recurs constată că, în luna noiembrie 2016, între Gorpin Andrei și Negoită Elena a avut loc o înțelegere verbală, potrivit căreia intimatul și-a asumat obligația de a confecționa, transporta și instala mobilier, recurenta achitând un avans de 500 Euro. Prețul integral al lucrării constituia suma de 25 500 lei, această sumă fiind transmisă de recurentă intimatului în perioada noiembrie 2016-ianuarie 2017. Situația de fapt invocată de Negoită Elena în acțiune, referitoare la faptul că, în perioada noiembrie 2016-ianuarie 2017, a comandat de la Gorpin Andrei mobilier pentru apartamentul său, termenul de executare a comenzii fiind stabilit până la

finele lunii ianuarie 2017, pentru care reclamanta a achitat suma de 25 500 lei, se confirmă prin declarațiile părților date în ședințele de judecată ale instanțelor inferioare, coraborate cu explicațiile intimatului Gorpin Andrei date în cadrul urmăririi penale, ultimul recunoscând în cadrul ședinței de judecată faptul că nu a executat integral comanda de confecționare, transportare și instalare a mobilierului, nu este împotriva să transmită și să instaleze mobila confecționată deja, însă recurenta refuză să o accepte și solicită restituirea banilor, pe care intimatul i-a cheltuit pentru confecționarea mobilei.

Potrivit explicațiilor recurente, care nu au fost negate de intimat, deoarece Gorpin Andrei nu s-a conformat înțelegerii dintre părți, nu a executat comanda, recurenta s-a plâns organelor de poliție. Astfel, obligațiunea asumată de intimat de a restitui suma de 19 700 lei, datorie rezultată din neexecutarea obligației asumate de confecționare a mobilierului, se confirmă și prin ordonanța din 22 septembrie 2017 a Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Botanica.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, prima instanță a admis parțial acțiunea civilă, a încasat din contul lui Gorpin Andrei în beneficiul Elenei Negoită suma de 19 700 lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 3 000 lei cu titlu de prejudiciu moral în urma prestării necorespunzătoare a serviciilor consumatorului, precum și cheltuielile de citare în sumă de 450 lei, iar în total a încasat suma de 23 150 (douăzeci și trei mii o sută cincizeci) lei. În rest, cererea de chemare în judecată s-a respins ca neîntemeiată. S-a respins cerința de compensare a cheltuielilor de asistență juridică, formulată de reprezentantul pârâtului Gorpin Andrei, avocatul Bordian Aliona, ca neîntemeiată. S-a încasat din contul pârâtului Gorpin Andrei, în beneficiul statului, taxa de stat compensată în mărime de 691 (șase sute nouăzeci și unu) lei.

Prin decizia din 08 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul incident declarat de Negoită Elena, admis apelul declarat de Gorpin Andrei, casată hotărârea din 02 decembrie 2019 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, fiind pronunțată o nouă hotărâre de respingere integrală a acțiunii.

În contextul prevederilor art. 373 din Codul de procedură civilă, instanța de apel era obligată în limitele apelului să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, să aprecieze probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces.

Colegiul precizează că soluția adoptată de către instanța de apel este neîntemeiată, deoarece din textul acesteia se reliefează o interpretare eronată a legislației, precum și nu sunt apreciate toate probele importante pentru soluționarea cauzei. Or, în conformitate cu art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Reieșind din textul deciziei analizate, Colegiul lărgit constată că instanța de apel a examinat prezentul litigiu prin prisma prevederilor Legii privind protecția consumatorilor nr. 105-XV din 13.03.2003, precum și prin prisma normelor Codului civil care reglementează răspunderea delictuală. Aplicarea normelor cu privire la obligațiile ce se nasc din cauzarea de daune a fost argumentată de către instanța de apel prin prisma prevederilor art. 1399 din Codul civil (în vigoare până la republicarea Codului civil), care stipula că prevederile prezentului capitol se

aplică și în cazul prejudiciului cauzat în raporturile contractuale, cu excepția situațiilor în care se aplică prevederi referitoare la răspunderea debitorului pentru neexecutarea contractului și regelementări speciale pentru anumite raporturi contractuale. Respectiv, aplicând normele Capitolului XXXIV ale Codului civil, instanța de apel în final a ajuns la concluzia lipsei vinovăției intimatului – element esențial și obligatoriu pentru a încasa despăgubiri în beneficiul recurentei.

Colegiul lărgit consideră incorectă această abordare a speței, deoarece pe de o parte instanța de apel a examinat-o prin prisma presupusei existențe a unui delict, iar pe de altă parte s-a referit la prevederile art. 602-617 din Codul civil aplicabile raporturilor juridice obligaționale, precum și la contractul de prestări servicii, ajungând la concluzia că pentru a cere despăgubiri, recurenta urma să-l pună în întârziere pe intimat. Reieșind din aceste concluzii ale instanței de apel, Colegiul lărgit desprinde existența argumentelor contradictorii în motivarea deciziei contestate, or Curtea de Apel Chișinău nu a reliefat totuși despre ce fel de răspundere este vorba în cazul de față: una contractuală, sau una delictuală.

Mai mult, instanța de apel a susținut că reclamanta are calitatea de consumator, făcând trimitere la prevederile Legii privind protecția consumatorilor nr. 105-XV din 13.03.2003. Este de menționat că și prima instanță a examinat pretențiile reclamantei prin prisma acestei legi, determinând calitatea de consumator a acesteia, precum și calitatea de profesionist a pârâtului, prin prisma prevederilor art. 2¹ din Codul civil. Colegiul lărgit subliniază că art. 2¹ din Codul civil a fost introdus prin LP200 din 28.07.2016, fiind în vigoare din 30.03.2017 și neavând conform art. 6 din Codul civil caracter retroactiv.

Totodată, dacă Codul civil operează cu noțiunea de “profesionist”, Legea nr. 105-XV din 13.03.2003 definește noțiunea de “prestator” - orice persoană juridică sau fizică autorizată pentru activitate de întreprinzător, care prestează servicii. Reieșind din sensul acestor noțiuni, definite de către legiuitor, intimatul Gorpin Andrei nu are calitatea nici de profesionist, nici de prestator. Respectiv, prezentul litigiu nu poate fi examinat prin prisma Legii nr. 105-XV din 13.03.2003.

Deci, examinând litigiul, instanțele inferioare urmau mai întâi de toate, să stabilească dacă părțile au calitățile de consumator/prestator(profesionsit) și, prin prisma acestui fapt, să determine legea aplicabilă litigiului dat.

Respectiv, în recursul depus de Negoită Elena se invocă aprecierea eronată a probelor, respingerea lor fără o argumentare convingătoare, precum și existența unor concluzii contradictorii în decizia contestată.

De asemenea, instanța de recurs ține să atragă atenția asupra faptului că, pe lângă motivarea insuficientă și contradictorie a deciziei recurate, se desprinde și lipsa unei soluții echitabile, or, pe de o parte, intimatul nu a negat primirea banilor de la recurentă și existența obligației sale de a confecționa mobilierul convenit, iar pe de altă parte, în urma adoptării soluției instanței de apel, recurenta rămâne prejudiciată, fiind lipsită și de mobilierul comandat, și de banii achitați pentru acesta. În această ordine de idei, litigiul în esență este nesoluționat, deoarece din decizie nu se desprind concluzii referitor la temeiul încasării sumei în contul recurentei.

Mai mult, instanța de apel a examinat cauza chiar de la început, înlocuind aprecierile date anterior circumstanțelor de fapt și de drept de către prima instanță cu cele proprii, acționând ca și cum cauza nu ar fi fost niciodată examinată de către această instanță, în pofida prevederilor art. 373 din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că instanțele inferioare incorect au apreciat probele prezentate în acest sens, interpretând și aplicând eronat cadrul legal.

Astfel, fiind constatate corect circumstanțele cauzei, Colegiul lărgit conchide că între părțile litigiului s-au constituit raporturi de antrepriză.

Conform art. 946 din Codul civil (în redacția în vigoare la momentul apariției raportului juridic litigios), prin contractul de antrepriză o parte (antreprenor) se obligă să efectueze pe riscul său o anumită lucrare celeilalte părți (client), iar aceasta se obligă să recepționeze lucrarea și să plătească prețul convenit. Obiectul contractului de antrepriză poate fi atât producerea sau transformarea unui bun, cât și obținerea unor alte rezultate prin efectuarea de lucrări.

Potrivit materialelor cauzei, situația de fapt invocată de Negoită Elena în acțiune, referitoare la faptul că, în perioada noiembrie 2016-ianuarie 2017, a comandat de la Gorpin Andrei mobilier pentru apartamentul său, termenul de executare a comenzii fiind stabilit până la finele lunii ianuarie 2017, pentru care reclamanta a achitat suma de 25 500 lei, se confirmă prin declarațiile părților date în ședințele de judecată ale instanțelor inferioare, coraborate cu explicațiile intimatului Gorpin Andrei date în cadrul urmăririi penale, ultimul recunoscând în cadrul ședinței de judecată faptul că nu a executat integral comanda de confecționare, transportare și instalare a mobilierului.

În conformitate cu prevederile art. 123 alin. (6) din Codul de procedură civilă, faptele invocate de una din părți nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.

Conform art. 954 din Codul civil, părțile contractante *pot* conveni asupra unui termen general de executare, iar în caz de necesitate, și asupra termenului de demarare a lucrărilor, asupra termenului de executare a unor părți din lucrare și asupra termenului de finisare a lucrării. Termenul poate fi modificat numai cu acordul comun al părților. Dacă părțile convin, executarea poate avea loc într-un termen redus sau imediat, în prezența clientului.

Reieșind din declarațiile recurente, care nu au fost negate de către partea opusă, termenul de executare a comenzii a fost stabilit până la finele lunii ianuarie 2017, acest termen fiind indicat în toate cererile/explicațiile recurente. Deoarece obligațiile intimatului au fost executate parțial, Colegiul lărgit consideră că este echitabil ca diferența din suma primită de la recurentă, să-i fie restituită ultimei.

Nu pot fi reținute alegațiile intimatului, formulate în prima instanță, cu privire la versiunea ce ține de suma contravalorii serviciului neprestat de 19700 lei, care a indicat că suma mobilierului convenită ar fi fost de 16 800 lei, inițial fiind transmisă suma de 10 750 lei, intimatul ar fi solicitat achitarea diferenței de 6000 lei, iar recurenta i-ar fi transmis doar 4000 lei, refuzând să transmită restul banilor – alegațiile fiind declarative și fără suport probator, deoarece afirmațiile recurente precum că în total a transmis suma de 25 500 lei, obiectele confecționate fiind în sumă de 5800 lei, iar diferența constituind suma de 19700 lei, sunt invocate în toate plângerile acesteia în mod consecvent, și se coroborează cu explicațiile intimatului Gorpin Andrei date în fața Șefului SUP al IP Buiucani, unde a recunoscut că a primit de la reclamantă de două ori a câte 500 euro, adică suma de 1 000 euro, precum și suma de 4 000 lei, iar intimatul nu a explicat plauzibil divergențele în declarațiile sale, mai mult, diferența respectivă, anume de 19700 lei, este relevantă și în Ordonanța OUP din 07 noiembrie 2017.

Totodată, intimatul nu a probat afirmația sa, potrivit căreia mobilierul a fost confecționat, dar recurenta îi refuză accesul în locuință în scopul instalării acestuia, la materialele cauzei nefiind anexat niciun înscris în acest sens.

Din aceste considerente, fiind executată doar parțial prestația, intimatul este obligat să-i restituie recurentei suma de 19 700 lei, care constituie suma pentru partea obligației neexecutate.

Cu referire la cerința de încasare a prejudiciului moral, Colegiul lărgit reține prevederile art. 1422 alin. (1) al Codului civil (în vigoare la data relevantă speței) în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc.

Din sensul prevederilor legale citate rezultă că, prejudiciul moral se compensează numai în cazul provocării acestuia prin fapte ce atentează și lezează drepturile personale nepatrimoniale, adică prejudiciul este moral numai dacă este urmare a încălcării unor valori de aceeași natură. De asemenea, din norma de drept enunțată rezultă, că se admite compensarea prejudiciului moral cauzat prin lezarea drepturilor patrimoniale numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Colegiul lărgit precizează că, odată ce prejudiciul este suferit din cauza unei fapte recunoscute de lege ca una care îndreptățește la repararea prejudiciului, ține de libertatea reclamantului să scoată în evidență toate capetele de prejudiciu, adică toate formele în care el a suferit din punct de vedere fizic și psihic.

Așadar, recurentei Negoită Elena i-a fost lezat un drept patrimonial, însă compensarea prejudiciului moral cauzat prin lezarea drepturilor patrimoniale se admite numai în cazurile prevăzute expres de lege. Ținând cont de faptul că, alte temeuri prevăzute de lege pentru repararea prejudiciului moral nu se atestă pretenția este neîntemeiată.

Este important de evidențiat că deși persoana trece prin suferințe în multe situații din viață, inclusiv în cazul faptelor ilicite la care este expusă, aceasta încă nu o îndreptățește să solicite despăgubiri. Persoana o poate cere doar în cazurile prevăzute de lege și în condițiile legale privind răspunderea.

În privința cerinței de încasare a dobânzii legale de întârziere în temeiul art. 619 din Codul civil, Colegiul lărgit conchide că această cerință nu poate fi admisă din considerentul că între părți nu există un contract încheiat în formă scrisă, iar obligațiunile stabilite între părți au putut fi determinate din declarațiile acestora unanim recunoscute.

Potrivit art. 82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a pricinii.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Astfel, reieșind din normele citate, Colegiul lărgit va încasa din contul intimatului în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 591 lei.

Totodată, pornind de la temeinicia pretențiilor invocate, instanța urmează să compenseze recurentei din contul intimatului, cheltuielile de judecată formate din

cheltuieli de citare, prin intermediul executorului judecătoresc, în sumă de 450 lei (f.d. 56-58, vol. I).

Reieșind din admiterea parțială a cererii, urmează a fi respinsă cerința de compensare a cheltuielilor de asistență juridică, formulată de reprezentantul intimatului, Gorpin Andrei, avocatul Bordeian Aliona.

Astfel, din considerentele arătate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul declarat de Negoită Elena, de a casa decizia din 08 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 02 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și de a emite o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii.

Având în vedere cele expuse și în conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) al Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Negoită Elena.

Se casează decizia din 08 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 02 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Negoită Elena către Gorpin Andrei, intervenient accesoriu Agenția pentru Protecția Consumatorilor cu privire la apărarea drepturilor consumatorului prin încasarea prejudiciului material și moral, și se emite o nouă hotărâre prin care:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Negoită Elena.

Se încasează din contul lui Gorpin Andrei XXXXX, în beneficiul recurentei Negoită Elena XXXXX, suma de 19 700 lei (nouăsprezece mii șapte sute lei) cu titlu de prejudiciu material, precum și cheltuielile de citare în sumă de 450 lei (patru sute cincizeci lei), iar în total suma de 20 150 lei (douăzeci de mii una sută cincizeci lei). În rest, cererea de chemare în judecată se respinge ca neîntemeiată.

Se respinge cerința de compensare a cheltuielilor de asistență juridică, formulată de reprezentantul intimatului Gorpin Andrei XXXXX, avocatul Bordian Aliona, ca neîntemeiată.

Se încasează din contul lui Gorpin Andrei XXXXX, în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 591 lei (cinci sute nouăzeci și unu lei).

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Ala Cobăneanu,

Galina Stratulat,

Iurie Bejenaru,

Dumitru Mardari